

Het gedeelte uit de profeet Jesaja dat in de kerstdienst gelezen wordt

Jesaja 9:1-6

Het volk dat in duisternis wandelt, ziet een groot licht, over degenen die in het duistere land wonen, schijnt het helder; daarmee maakt U de vreugde gering, omdat U de heidenen zo vermenigvuldigt. Maar voor U zullen zij zich verheugen, zoals men zich verheugt in de oogst, zoals men vrolijk is, wanneer men buit uitdeelt.

Want het juk van hun last en de roede van hun schouder en de stok van hun drijver hebt U gebroken, zoals ten tijde van Midian.

Want alle strijd met hevigheid en bebloede klederen zal verbrand, door vuur verteerd worden.

Want een Kind is ons geboren, de Zoon is ons gegeven, welks heerschappij is op Zijn schouder. En Hij heet Wonderlijk, Raad, Kracht, Held, Altijd-Vader, Vredevorst.

Opdat Zijn heerschappij groot worde en er geen

einde aan de vrede zij op de troon van David en in zijn koninkrijk, opdat Hij het toebereide en versterke met gericht en gerechtigheid van nu aan tot in eeuwigheid. Dat zal de ijver van de Heere Zebaoth doen.

Licht in de duisternis

Het volk dat in duisternis wandelt, ziet een groot licht; over degenen die in het duistere land wonen, schijnt het helder.

Jesaja spreekt hier over geestelijke duisternis. Dat is de grootste rampspoed en ongenade. Hij spreekt ook over geestelijk licht. Dat is het grootste geluk en de grootste genade. Want wat kan er verschrikkelijker zijn dan blindheid van het hart en onwetendheid in goddelijke zaken? Daar kan niets dan louter het kwade zijn, zodat zelfs het goede niet goed is, al zou het aanwezig zijn. Wat kan er lieflijker en kostbaarder zijn dan een verlicht hart en kennis van God? Hier kan alleen het goede zijn, zodat ook het kwade niet kwaad is, al zou het aanwezig zijn. Want wat kan de mens schaden die God Zelf kent en heeft? Wat kan de mens baten die van God beroofd is en de duivel heeft? Zo is nu dit grote licht en dit heldere schijnsel het heilig Evangelie of het Woord van Gods genade. Dat is een geestelijk licht, dat getuigt Wie God is; wat Hij voor ons doet en ons geeft; wat Hij van ons

vraagt. Het leert ons ook wat zonde, dood, duivel, wereld en alle dingen zijn en wat dit alles ons schaadt of baat tot de zaligheid.

Vindt u niet dat dat een onuitsprekelijk licht is, dat ons ook een blik schenkt in het hart van God en in de diepte van de Godheid? Het laat ons ook de gedachten van de duivel zien. Het laat ons eveneens zien wat de zonde inhoudt en hoe we die kwijt moeten raken; wat de dood is en hoe we daarvan verlost moeten worden. Wat de mensen en de wereld zijn en hoe we daarvoor moeten oppassen. Want voorheen heeft toch niemand geweten Wie God is, wat duivelen zijn, wat zonde en dood inhouden, om nog maar te zwijgen van hoe we daarvan verlost moeten worden. Zo heeft ook niemand geweten wat de mensen en de wereld zijn. Men dacht namelijk dat er veel eerlijkheid, verstand en deugd onder hen was. Niemand heeft gedacht dat hun hoogste wijsheid enkel dwaasheid, hun grootste deugd enkel boosheid zou zijn. Deze onwetendheid en blindheid noemt Jesaja hier de duisternis en het duistere land, waarin het volk woont. En daarmee bedoelt hij het Joodse volk. Daar komt nu de vijandschap tegen en de ergernis aan dit licht tevoorschijn. Want hoewel dit licht over het hele volk opgegaan en aan hen allen

gepredikt is, heeft het merendeel het toch niet willen aannemen. Want zij vonden zelf helemaal niet dat ze blind waren of in de duisternis zaten. Zij beschouwden hun doen juist als licht. Dat hebben we ook gezien in Jesaja 60, dat we met Driekoningen behandeld hebben. Daar spreekt Jesaja op dezelfde manier over het licht en de duisternis.

Maar laten we eens kijken waar de mensen het aan verdiend hebben dat ze zo'n licht zien. Hier wordt geen werk, geen vrije wil verkondigd, maar juist een gevangen wil. Want wie kan iets doen in de duisternis? Weet iemand die niets weet, wat hij moet doen? Zegt Christus niet in Johannes 12:35: 'Wie in de duisternis wandelt, weet niet waar hij heengaat?' Zo is het dus louter genade dat een licht opgaat in de duisternis en helder schijnt over het volk. Jesaja zegt: 'Het volk dat in duisternis wandelt, ziet een groot licht.' Dat moeten we niet zo verstaan, alsof hij twee verschillende volken bedoelt: een volk dat in de duisternis wandelt en een volk dat in het licht wandelt. Zo maakten de Joden wel onderscheid tussen zichzelf en de heidenen. Zij zagen zichzelf als degenen die in het licht wandelden en de heidenen als degenen die in de duisternis wandelden. Maar Jesaja bedoelt iets anders. Hij wijst hiermee de ellende van het hele

volk aan. Hij wil als het ware zeggen: Het volk dat in grote duisternis zit en het licht hard nodig heeft, daarover ontfermt God Zich. Over hen laat God een groot licht schijnen. Daartoe wordt Hij niet door hun verdienste bewogen. Nee, Hij is hun voor door Zijn barmhartigheid, voordat zij daarom vragen of daarnaar zoeken. Zoals Lukas dat zo goed uitlegt, als hij Zacharias aanhaalt: ‘Door de onpeilbaar diepe barmhartigheid, door welke ons bezocht heeft de Opgang uit de hoogte, om te verlichten degenen die zitten in het duister en in de schaduw van de dood.’ (Luk. 1:78-79) Met deze woorden wijst Lukas als het ware met zijn vinger dit tekstgedeelte uit Jesaja aan. En Johannes doet dat in het eerste hoofdstuk van zijn Evangelie ook als hij uitgebreid over het licht spreekt. Daar kunnen we aan zien dat Jesaja voornamelijk de Joden bedoelt en ook wel de heidenen. Want als de Joden, het volk van God, zich in de duisternis bevinden, zitten de heidenen er zoveel te meer in.